

پاسخنامه

یازدهم انسانی
نرنج بک
تلاشی در مسیر موفقیت

۳۰ آبان ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطين پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۶۶۳-۲۱۰

تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(علی آزار)

موارد «الف» و «ت» صحیح هستند.

نماد ریاضی گزینه‌های «ب» و «پ» به صورت زیر هستند.

$$\rightarrow \frac{x}{y} + \sqrt{x} = \frac{x}{y} \quad \text{گزینه «ب»}$$

$$\rightarrow z(x+y)^2 > (x^2+y^2) \quad \text{گزینه «پ»}$$

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس صفحه ۱۳ کتاب درسی)

۲- گزینه «۱»

(عباس هاکلی)

از آنجا که استدلال معتبر است، بخش تالی مقدمه اول برابر نتیجه است و بخش مقدم مقدمه اول، مقدمه دوم خواهد شد. بنابراین:

$$2a + 6 = 30 \rightarrow 2a = 24 \rightarrow a = 12$$

$$2b + 6 = 24 \rightarrow 2b = 18 \rightarrow b = 9$$

$$\Rightarrow \frac{a}{2} > \frac{b}{2} \rightarrow \frac{12}{2} > \frac{9}{2} \rightarrow 6 > 4.5$$

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس، صفحه ۱۵ کتاب درسی)

۳- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

چون ارزش گزاره دوشروطی $p \Leftrightarrow q$ نادرست است، پس یکی از دو گزاره p و q درست و دیگری نادرست است. حال طبق جدول ارزش گزاره‌ها داریم:

p	q	$p \wedge q$	$p \vee q$	$p \Rightarrow q$	$q \Rightarrow p$
د	د	د	د	د	د
د	ن	ن	د	ن	د
ن	د	ن	د	د	ن
ن	ن	ن	ن	د	د

پس تنها ترکیب فصلی دو گزاره همواره دارای ارزش درست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۸)

۴- گزینه «۱»

(رضا قان‌بابایی)

با توجه به داده‌های سؤال که $p = T$ و $q = F$ است، داریم:

$$\begin{aligned} (r \Rightarrow q) &\Leftrightarrow (p \Leftrightarrow r) \\ (r \Rightarrow F) &\Leftrightarrow (T \Leftrightarrow r) \\ \downarrow &\quad \downarrow \end{aligned}$$

همارز با r است. همارز با r است.

$$-r \Leftrightarrow r = F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه تمرین ۳، صفحه ۱۱ کتاب درسی ۵۸ و ۵۹)

۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

می‌دانیم همواره می‌توانیم به جای اثبات گزاره $(p \Rightarrow q)$ گزاره $(\sim q \Rightarrow \sim p)$

را ثابت کنیم. لذا اگر گزاره‌های $a > b$ و $a^2 > b^2$ را به ترتیب p و q

بنامیم نقیض p می‌شود: $a \leq b$ و نقیض q می‌شود: $a^2 \leq b^2$

لذا می‌توانیم به جای گزاره داده شده، گزاره $(a^2 \leq b^2 \Rightarrow a \leq b)$ را ثابت کنیم.

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۶)

۶- گزینه «۲»

(عباس هاکلی)

در مغالطه، مقدمه دوم تکرار بخش تالی مقدمه اول است که این اتفاق در

گزینه «۲» رخ داده است با توجه به آنکه:

$$\begin{aligned} -(p \vee q) &= p \wedge \sim q \rightarrow (p \wedge q) \Rightarrow p \wedge \sim q \\ \frac{p \wedge \sim q}{p \wedge q} \end{aligned}$$

(استدلال ریاضی، صفحه ۱۶)

۷- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$\text{الف) } (p \Rightarrow q) \wedge r = \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \wedge r = T \wedge r = r$$

$$\text{ب) } (\sim p \Rightarrow \sim q) \vee (q \Leftrightarrow p) = (\sim F \Rightarrow \sim T) \vee (T \Leftrightarrow F) =$$

$$\underbrace{(T \Rightarrow F)}_F \vee \underbrace{(T \Leftrightarrow F)}_F = F$$

$$\text{پ) } (p \wedge q) \Leftrightarrow (q \Rightarrow p) = \underbrace{(F \wedge T)}_F \Leftrightarrow \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F = T$$

$$\text{ت) } (p \vee q) \Leftrightarrow (p \wedge q) = \underbrace{(F \vee T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{(F \wedge T)}_F = F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۹ و ۱۱)

۸- گزینه «۳»

(رضا قان‌بابایی)

مقدمه دوم و نتیجه از ترکیب شرطی مقدمه اول گرفته می‌شود، بنابراین:

$$-(p \vee q) = p \wedge \sim q$$

$$p \Rightarrow q \quad \text{نتیجه}$$

$$(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q) \quad \text{ترکیب فصلی}$$

در هم‌ارزی‌های کتاب آمده است: $(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q) = T$ بنابراین این

عبارت همواره درست است.

ریاضی و آمار (۲) - سؤالات مشابه امتحانی

۱۱- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

عدد ۱۱۹ یک عدد مرکب است. بنابراین در بخش اول ترکیب دو شرطی

باید عبارتی نادرست باشد تا ارزش کل گزاره نادرست شود.

گزینه های «۲، ۳ و ۴» هر سه صحیح هستند. اما گزینه «۱» نادرست است.

چرا که عدد ۲، عدد اول است اما فرد نیست.

گزاره ها و ترکیب گزاره ها، مشابه فعالیت صفحه ۸ کتاب «رسی»

۱۲- گزینه «۱»

(عباس مالکی)

طبق سؤال داریم:

$$(p \vee r) \Rightarrow q \rightarrow (F \vee r) \Rightarrow T \equiv T$$

به دلیل درستی تالی کل گزاره دارای ارزش درست است.

$$(\sim p \Rightarrow r) \Rightarrow \sim q \rightarrow (T \Rightarrow r) \Rightarrow F$$

$$\left\{ \begin{array}{l} r \equiv T \rightarrow (T \Rightarrow T) \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F \\ r \equiv F \rightarrow (T \Rightarrow F) \Rightarrow F \equiv F \Rightarrow F \equiv T \end{array} \right\} \Rightarrow \sim r$$

گزاره ها و ترکیب گزاره ها، مشابه تمرین ۲، صفحه ۸ کتاب «رسی»

۱۳- گزینه «۳»

(عباس مالکی)

$$p \wedge (p \vee q) = p$$

اگر به جای عبارت $p \Rightarrow r$ در عبارت صورت سؤال s بگذاریم:

$$\sim p \vee r = p \Rightarrow r \rightarrow (p \Rightarrow r) \wedge ((p \Rightarrow r) \vee q)$$

$$\Rightarrow s \wedge (s \vee q) = s \rightarrow$$

$$p \Rightarrow r = p \Rightarrow \sim p$$

گزاره ها و ترکیب گزاره ها، مشابه سؤالات اشتباغات مدرّس، صفحه های ۹ و ۱۱

راه حل دوم: با توجه به جدول داریم:

p	q	$\sim q$	$p \wedge \sim q$	$p \Rightarrow q$	$(p \wedge \sim q) \vee (p \Rightarrow q)$
د	د	ن	ن	د	د
د	ن	د	د	ن	د
ن	د	ن	ن	د	د
ن	ن	د	ن	د	د

بنابراین این گزاره همواره درست است.

(استدلال ریاضی، صفحه های ۱۴ و ۱۷)

۹- گزینه «۴»

(محمّد اسیری)

ابتدا با توجه به قانون تبدیل گزاره شرطی به فصلی داریم:

$$(\Box \Rightarrow \Delta) = \sim \Box \vee \Delta$$

$$(\sim q \vee \sim r) \Rightarrow \sim (q \wedge r) = \sim (\sim q \vee \sim r) \vee \sim (q \wedge r)$$

قانون دمورگان

دمورگان:

$$\sim (\Box \vee \Delta) = \sim \Box \wedge \sim \Delta$$

با قانون دمورگان داریم:

$$= (q \wedge r) \vee \sim (q \wedge r)$$

همچنین می دانیم $\Box \vee \sim \Box = T$ یعنی همواره درست است، پس گزاره

همواره ارزش درست دارد:

$$(q \wedge r) \vee \sim (q \wedge r) = T$$

حالا چون q ارزش درست دارد، تنها گزینه ای که قطعاً هم ارز گزاره بالاست

(درست است)، گزینه «۴» است. (در ترکیب فصلی یک طرف درست باشد

ارزش ترکیب کلاً درست می شود).

$$q \vee r = T \vee r = T$$

گزاره ها و ترکیب گزاره ها، صفحه های ۸ و ۱۱

۱۰- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

در این استدلال هرکجا که بزرگتر بودن طرف چپ را بر هم بزنند سبب خطا

در استدلال می شود. در گام ۱ از هر دو سمت مقداری مساوی کم می شود

بنابراین بزرگتر بودن طرف چپ حفظ می شود. در گام دوم نیز اختلاف

دو برابر می شود اما در گام سوم با تقسیم بر عدد منقی $b - a$ طرف راست

بزرگتر خواهد شد که خطای دانش آموز در گام سوم می باشد.

(استدلال ریاضی، صفحه های ۱۶ و ۱۷)

۱۴- گزینه ۲»

(عباس مالکی)

ترکیب شرطی زمانی نادرست است که مقدم آن درست و تالی آن نادرست باشد. در گزاره $q \Rightarrow -q$ هر دو بخش مانند هم هستند. بنابراین این گزاره همواره درست است.

گزاره دوم را می توان بدین شکل ساده کرد.

$$(r \vee s) \wedge (r \vee s) \rightarrow r \vee (s \wedge s)$$

عبارت $s \wedge s$ همواره نادرست است. بنابراین ارزش گزاره به r بستگی دارد.

(گزاره ها و ترکیب گزاره ها، مشابه تمرین ۳ صفحه ۱۱ کتاب درسی)

۱۵- گزینه ۳»

(عباس مالکی)

در ابتدا باید نفی گزاره را به دست بیاوریم و سپس به نماد ریاضی تبدیل کنیم. نفی بزرگتر، کوچکتر مساوی می باشد بنابراین نفی گزاره برابر:

«مکعب یک عدد، کوچکتر مساوی هفت برابر آن عدد به علاوه پنج است».

در مرحله بعد به ترتیب جمله به زبان ریاضی تبدیل می کنیم.

$$\left. \begin{aligned} \text{مکعب عدد} &= x^3 \\ \text{هفت برابر عدد به علاوه ۵} &= 7x + 5 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x^3 \leq 7x + 5$$

(استدلال ریاضی، مشابه سؤال ۶ امتحان نهایی ۱۴۰۲، صفحه ۱۳)

۱۶- گزینه ۴»

(عباس مالکی)

در قاعده قیاس استثنایی، مقدمه دوم همان بخش مقدم گزاره شرطی در مقدمه اول است و نتیجه، بخش تالی گزاره شرطی است. بنابراین تنها در گزینه ۴» این اتفاق افتاده است.

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس ۱۵ صفحه ۱۵ کتاب درسی، صفحه ۱۵)

۱۷- گزینه ۴»

(عباس مالکی)

حالات کلی که می توان برای هر حرکت مجاز در نظر گرفت ۳ حالت است.

(۱) دو سکه به سمت رو شوند که در این صورت ۱ سکه به پشت می شود.

(۲) دو سکه به سمت پشت شوند که در این صورت ۴ سکه به پشت می شوند.

(۳) یک سکه به پشت و دیگری به سمت رو شود که در این حالت فرقی نمی کند.

بنابراین در ۳ حالت، خواسته سؤال محقق نمی شود و هرگز از ۱ به صفر کاهش نمی یابد.

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس ۲، صفحه ۱۵)

۱۸- گزینه ۴»

(عباس مالکی)

در قیاس استثنایی مقدمه دوم همان بخش مقدم گزاره شرطی در مقدمه اول هست بنابراین گزینه های «۱» و «۳» رد می شوند.

طبق مقدمه اول شرط رفتن به سطح ۲ نمره بالای ۶۰ هست در حالی که علی دقیقاً ۶۰ گرفته است. بنابراین نمی تواند در سطح ۲ ثبت نام کند.

(استدلال ریاضی، مشابه سؤال ۶ امتحان نهایی ۱۴۰۲، صفحه ۱۵)

۱۹- گزینه ۳»

(عباس مالکی)

برای عکس نفی کردن یک گزاره داریم:

$$p \Rightarrow q \Rightarrow \neg p$$

بنابراین علاوه بر جابه جا شدن p و q باید هر دو نفی هم شوند؛ بنابراین گزینه ۳» صحیح می باشد.

(استدلال ریاضی، مشابه سؤال امتحانی مدارس، صفحه ۱۶)

۲۰- گزینه ۲»

(عباس مالکی)

در زمانی که در حال حل کردن معادله هستیم، اجازه نداریم بر عبارتی که دارای متغیر است، تقسیم کنیم.

طبق نکته مذکور این استدلال در گام سوم دچار خطا شده است.

(استدلال ریاضی، مشابه کار در کلاس، صفحه ۱۴ کتاب درسی)

علوم و فنون ادبی (۲)

۲۱- گزینه «۴»

(سید بهقیری)

شعر از مولانا، سراینده دیوان شمس، است. وی از شاعران بزرگ سبک عراقی است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»

تی رت را	شن دت یی	دو کتا را	شن د م نم
-UU-	-UU-	-UU-	-UU-

گزینه «۲»: نمونه تشبیه‌های فشرده در ابیات: تیر تراشیده توئی، دوک تراشیده منم، ماه درخشنده توئی، تیر جفا

تشبیه‌های گسترده: من چو شب تیره‌برم، همچو زمین پی سپرم

گزینه «۳»: تی را تا را شن ادا تا یی ا دوا کتا را شن ادا م ا نم (۸ هجای بلند و ۸ هجای کوتاه)

(ترکیبی)

۲۲- گزینه «۳»

(علی میرداندلو)

ویژگی‌های زبانی گزینه «۳» از رودکی کاملاً مطابق با سبک خراسانی است از جمله کاربرد «همی» و فعل پیشوندی «فروگسلم». در گزینه‌های «۱» و «۲»: کاربرد بیشتر کلمات عربی نشان می‌دهد ابیات مربوط به سبک عراقی هستند.

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۲۳- گزینه «۲»

(علی میرداندلو)

تشبیه‌های فشرده در ابیات:

گزینه «۱»: دهان تو میم است، میانت مویی است، موی میان

گزینه «۲»: بحر عشق

گزینه «۳»: زنگی شب، قفل سحر

گزینه «۴»: زلف تو دام [است] / خالت دانه [است]

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۲۴- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

در بیت این گزینه، سه تشبیه و در سایر گزینه‌ها، دو تشبیه وجود دارد.

گل روی، باغ جهان، دهن ما چو لب غنچه: ۳ تشبیه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: خار غم، گل رخ (رخ چون گل): ۲ تشبیه

گزینه «۲»: گل روی، [من] چون ابر بهاری: ۲ تشبیه

گزینه «۴»: گل روی، [من] چون بلبل: ۲ تشبیه

(تشبیه، مشابه امتحان نهایی، فرار ۴۰۳، صفحه‌های ۵۲۶ و ۵۲۸)

۲۵- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

شمع رخ: تشبیه فشرده اضافی / [من] چو پروانه، سمر باز کسبم: تشبیه گسترده

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: من چون ساز گله دارم: تشبیه گسترده

گزینه «۲»: مرغ دل، قفس سینه، بلبل ساز: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۳»: تو گلبن ناز هستی: تشبیه فشرده غیر اضافی

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۲۶- گزینه «۱»

(ربطانه سادات طباطبائی)

الف) ۱ تشبیه بلیغ اضافی وجود دارد: باغ عارض (وجه شبه: زیبایی)

ب) ۳ تشبیه بلیغ اضافی وجود دارد: زنگار تجاهل، آیینة دل، زنگ تهمت

ج) ۱ تشبیه گسترده: مشبه: من / مشبه‌به: صراحی / وجه شبه: جان خواهم فشاند / چون: ادات تشبیه

د) ۱ تشبیه گسترده: گوزن آسا (ادات تشبیه: آسا)

هـ) ۲ تشبیه بلیغ اسنادی: عرق خوشه پروین [است] / رخت خرمن ماه [است]

(تشبیه، صفحه ۲۹)

۲۷- گزینه «۴»

(سید بهقیری)

روزم: مشبه، قیر: مشبه‌به (روزم [مانند] قیر شد).

دل: مشبه، تیر: مشبه‌به (دل [مانند] تیر شد).

[رنگ] رخ: مشبه، زعفران: مشبه‌به (رخ مثل رنگ زعفران)

من: مشبه، چنگ: مشبه‌به، چون: ادات تشبیه، خم داده / (خمیده): وجه شبه

تن: مشبه، گور: مشبه‌به (تن [مانند] گور)

(تشبیه، مشابه امتحان نهایی ۱۴۰۳، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۲۸- گزینه «۲»

(ربطانه سادات طباطبائی)

مفهوم بیت این گزینه «بی‌توجهی به ستایش و طعنه مردم» است.

(مفهوم، ترکیبی)

۲۹- گزینه «۴»

(مهم نوری‌نیا)

در گزینه «۴» باور به اختیار دیده می‌شود. شاعر کسانی را که مقصر تنبلی‌های خود را، قضا و قدر می‌دانند، نکوهش می‌کند و آنان را نادان می‌داند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سکوت و فاش نکردن اسرار درون و گله‌مند نبودن از بخت ناخوشایند.

گزینه «۲»: آرزوی وصال و هم‌نشینی با معشوق.

گزینه «۳»: تسلیم‌پذیری در برابر اراده پروردگار.

(سبک عراقی، مشابه امتحان نهایی ۱۴۰۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۳۰- گزینه «۱»

(مهم نوری‌نیا)

در بیت این گزینه، شاعر سختی فراق را با امید به وصال قابل تحمل می‌داند و می‌گوید چندان هم دشوار نیست اما در سایر ابیات، به سختی و رنج فراق و دوری از معشوق و عدم صبر و شکیبایی اشاره شده است.

(مفهوم، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۲)

۳۱- گزینه «۴»

(معمدهدی یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) ابونصر محمدفاریابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه «تغلب» می‌نامد.

ج) مردم جامعه تغلب، دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند؛ ولی از آنجا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند.

د) مردم جامعه تغلب گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگران‌اند و باید باشند و از همه جوامع دیگر برترند. آنها مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند. این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند.

(نمونه‌های قرمگ پنهانی (۱)، صفحه ۱۹)

۳۲- گزینه «۴»

(معمدهدی مولایی)

غلبه نظامی گرچه به حضور مستقیم مهاجمان در مناطق جغرافیایی مورد تهاجم منجر می‌شود، اما لزوماً گسترش فرهنگی آنها را به دنبال نمی‌آورد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» ایرانیان باستان فتوحاتی فزاینده از مرزهای جغرافیایی‌شان داشتند اما جهان‌گشایی‌ها به جهانی شدن فرهنگ آنان منجر نشد.

گزینه «۲» امپراتوری و شاهنشاهی از طریق کشورگشایی و با قدرت نظامی و حضور مستقیم سربازان پیروز شکل می‌گیرد.

گزینه «۳» قومی که مورد تهاجم نظامی قرار می‌گیرد، اگر هویت فرهنگی‌اش را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

(نمونه‌های قرمگ پنهانی (۱)،

برگرفته از سؤال ۱ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۳۳- گزینه «۲»

(سیدپارسا طباطبائی)

- امپریالیسم سیاسی با اشغال نظامی جوامع ضعیف شکل می‌گیرد.
- در امپریالیسم فرهنگی، مقاومت فرهنگی منطقه‌ای که تحت تصرف اقتصادی یا نظامی جامعه دیگر قرار گرفته است، از بین می‌رود و قوم مغلوب، برتری فرهنگی جامعه مسلط را نیز می‌پذیرد.

(نمونه‌های قرمگ پنهانی (۱)، برگرفته از سؤال ۶ امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه ۲۳)

۳۴- گزینه «۴»

(نازنین قاطعه هابیلومفازاده)

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» استعمار نو، پس از شکل‌گیری جنبش‌های استقلال‌طلبانه کشورهای مستعمره، طی قرن بیستم به وجود آمد.

گزینه «۲» در استعمار نو، کشورهای استعمارگر با استفاده از شرایط مساعدی که در دوره استعمار قدیم ایجاد کرده‌اند، از مجریان بومی و داخلی کشورهای مستعمره، برای رسیدن به اهداف استعماری خود استفاده می‌کنند.

گزینه «۳» کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹ رضاخان و همچنین کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ محمدرضا پهلوی، دو نمونه موفق از کودتاهای استعمار نو به شمار می‌روند.

(نمونه‌های قرمگ پنهانی (۱)، صفحه‌های ۲۶ و ۲۵)

۳۵- گزینه «۱»

(یاسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

الف) مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

ج) استعمار نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

(نمونه‌های قرمگ پنهانی (۱)، صفحه‌های ۲۳ و ۲۵)

۳۶- گزینه «۳»

(تأثیرین قاطعه هاپیلومسغازاره)

انواع استعمار	ابزارها	وضعیت استعمارگران یا مجریان
استعمار قدیم	ابزارهای نظامی و سیاسی: - اشغال نظامی - تسلط کتی	استعمارگران آشکارند و حضور مستقیم دارند
استعمار نو	ابزارهای نظامی، سیاسی و اقتصادی: - کودتای نظامی - انکاز کشور استعمارگر به قدرت اقتصادی خود - استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی - استفاده از دولت‌های دست‌نشانده در کشورهای مستعمره	استعمارگران پنهان‌اند. اما مجریان آشکار.
استعمارفراتو	بیش از ابزارهای سیاسی، نظامی و اقتصادی، از ابزارهای فرهنگی و علمی به ویژه رسانه‌ها و فناوری اطلاعات استفاده می‌شود.	استعمارگران و مجریان، هر دو پنهان‌اند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، مشابه تمرین صفحه ۲۵ کتاب درسی، صفحه‌های ۲۳۳ و ۲۳۵)

۳۷- گزینه «۴»

(زهره هاشمی قربانی)

- عقل در فرهنگ اسلام، زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند است.
- دین اسلام با دعوت فراگیر خود، ایجاد یک فرهنگ جهانی را مورد توجه قرار داده است.
- اصول اعتقادی و ارزش‌های اسلام، اصول و ارزش‌های ثابتی است.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۴)، صفحه ۴۷)

۳۸- گزینه «۴»

(علیک زاکری)

- استبداد قومی با وجود اینکه دارای هویتی غیراسلامی بود به دلیل اینکه پیش‌توانه و پیشینه‌ای خارج از جهان اسلام نداشت، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی،

ظاهر دینی خود را حفظ کند. در مقابل، استبداد استعماری به دلیل اینکه در سايه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۳۱)

۳۹- گزینه «۴»

(سیده‌تسیرین نوربخش)

تشریح عبارت‌ها:

الف) در دوران خلافت، فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم پیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

ب) در دوران خلافت، ارزش‌ها، رفتارها و رفتارهای جاهلی دوباره در جامعه اسلامی نفایان شد و به تدریج قدرت در جامعه اسلامی را براساس روابط قبیله‌ای و عشیره‌ای شکل داد.

ج) در سال نهم هجرت، گروه‌های مختلف برای پذیرش اسلام از سراسر شبه‌جزیره عربستان به مدینه آمدند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۴۰- گزینه «۲»

(تأثیرین قاطعه هاپیلومسغازاره)

ناسیونالیسم، مجموعه‌ای از باورها و نمادها است که دلبستگی و تعلق خاطر به ملت، سرزمین، نژاد، قوم و زبان را اصل قرار می‌دهد و صرفاً تعلق خاطر و وابستگی به چنین عناصری را، آرفسان اساسی انسان‌ها و تعیین‌کننده هویت ملت‌ها می‌داند.

(نمونه‌های فرهنگ جهانی (۳)، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

روان‌شناسی

۴۱- گزینه «۳»

(خاتمه ابراهیمیان)

پرسی عبارت‌ها:

روان‌شناسی رشد تغییرات فرد را از زمان تشکیل نطفه تا زمان مرگ بررسی می‌کند، بنابراین جمله اول درست و جمله دوم نادرست است. رشد، جنبه‌های مختلفی دارد: جسمانی، شناختی، هیجانی، اجتماعی و اخلاقی. بر همین اساس روان‌شناسی رشد، جنبه‌های مختلف رشد را بررسی می‌کند، بنابراین جمله سوم نادرست و جمله چهارم درست است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۴۲- گزینه «۴»

(عمیدرضا توکلی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) بنیاد بد و تغییرپذیری آن، به عامل وراثت اشاره دارد.
ب) اشاره به اثربخشی سگ اصحاب کهف از آدم‌های خوب، به عامل محیطی اشاره دارد.
ج) اثربخشی گل از گل به عامل محیطی اشاره دارد.
د) اثربخشی بودن سنگ به عامل وراثت اشاره دارد.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از سؤال ۳ الف امتحان توانی قرار ۱۴۰۳، صفحه ۳۹)

۴۳- گزینه «۳»

(عمیدرضا توکلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یکی از عوامل مؤثر بر رشد وراثت است. عوامل وراثتی ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است. برخی از این صفات از بدو تولد در نوزاد ظاهر می‌شود.

گزینه «۲»: رشد یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان، طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد.
گزینه «۳»: عوامل محیطی نیز می‌توانند تا حدودی بر رشد یا پختگی تأثیر بگذارند.
گزینه «۴»: رشد یا پختگی، با توجه به برنامه زیستی نسبتاً مشترکی که میان انسان‌ها به وجود می‌آورد، باعث می‌شود که انسان‌ها برخی صفات را در سنین خاص نشان دهند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۴۴- گزینه «۲»

(علی‌اکبر زاکری)

- یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد.
- رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی هستند، «رشد یا پختگی» نام دارد.
- مصراع «قریب نااهل را چون گردکان بر گنبد است» پیمانگر تأثیر عوامل وراثتی بر رشد است، چرا که بر عدم تأثیر تربیت (عامل محیطی) بر نااهلان (کسانی که ذاتشان بد است) تأکید دارد.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از فعالیت صفحه ۳۹ کتاب درسی، صفحه‌های ۳۹ و ۴۰)

۴۵- گزینه «۱»

(محمدرحمان فرهادی)

- طبق تعلیمات اسلام، کودک هفت سال اول، آقا و سرور است و در این دوره باید با عمل و گفتار صحیح از حسن تقلیدش بهره‌گیری.
- دوره میان‌سال (بزرگسال دوم) از ۴۰ تا ۶۵ سالگی است.
- در هفت سال سوم (وزیر و مشاور) فرد را در تصمیم‌گیری‌ها دخالت می‌دهند.
- کودکان نوپا (کودکان ۱ تا ۳ ساله که تازه راه می‌افتند) در کودکی اول قرار می‌گیرند.

(روان‌شناسی رشد، برگرفته از سؤال ۱۰۲ کتاب درسی، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)

۴۶- گزینه «۱»

(کتاب اول)

عوامل مؤثر بر رشد قبل از تولد شامل سن مادر، کیفیت تغذیه مادر، فشار روانی، آلودگی محیطی، حالت‌های هیجانی مادر، آرامش به خصوص ارتباط معنوی با خالق هستی و استفاده از داروها است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۵)

۴۷- گزینه «۲»

(معمدرخان قهراری)

کودکان قبل از دبستان پردازش ادراکی دارند، یعنی به ظاهر اشیاء و افراد توجه می‌کنند؛ به همین دلیل هدایای بزرگ کم‌ارزش را به هدایای کوچک‌تر ارزش ترجیح می‌دهند. در صورت سؤال مهر و مقایسه با هدیه خواهرش که کوچک و پرارزش است، هدیه دوستش که بزرگ و کم‌ارزش است را ترجیح می‌دهد.

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

۴۸- گزینه «۴»

(معمدرخان قهراری)

تشریح عبارت‌ها:

- کودکان در ابتدا قادر به حرکات درشتی همچون بالا رفتن از پله‌ها هستند سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می‌آورند. در صورت سؤال، حامد در حرکات درشتی مانند بالا و پایین پریدن مهارت پیدا کرده، اما در بستن بند کفش که حرکت ظریفی است نتوانسته مهارتی کسب کند.

- کودکان در ۷ تا ۱۰ ماهگی می‌توانند توانایی «ایستادن با کمک» را کسب کنند.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۴۹- گزینه «۳»

(ملیکا زاکری)

تشریح عبارت نادرست:

رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

- رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجان‌های خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجان‌های اطرافیان اوست.

- بروز هیجان‌ها مشروط به آگاهی فرد و رابطه دو طرفه کودک با دیگران است و کودکان، با دریافت واکنش دیگران، به هیجان‌های خود جهت می‌دهند.

- رشد هیجانی دوره کودکی در ابتدا، معطوف به هیجان‌های ساده است؛ یعنی بروز آن تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود؛ مانند ترس، خشم و محبت.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

۵۰- گزینه «۱»

(معمدرعیبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) درست است: انسان موجودی اجتماعی است و از بودن با دیگران لذت می‌برد. آگاهی انسان از این ویژگی مهم در فرایند رشد، به تدریج حاصل می‌شود و او را اجتماعی‌تر می‌کند.

ب) نادرست است: بازی موازی قبل از بازی گروهی است.

ج) نادرست است: کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند؛ به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند. از آنجایی که نمی‌دانیم فرد مذکور در این عبارت در چه بازه سنی قرار دارد، نمی‌توانیم در مورد او قضاوتی داشته باشیم.

د) درست است: منظور از رشد درک اخلاقی همان انجام عمل اخلاقی است، هر چند ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی متفاوت باشد. مثلاً دلیل عمل اخلاقی در بازه‌های سنی گوناگون، متفاوت است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۵۰ و ۵۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه «۲»

(آزمین ساعدپناه)

«کانت ... یسجعت الآخرین» دیگران را تشویق می‌کردند (رد سایر گزینه‌ها) / «تعلیم اللغة العربیة» یاددهی زبان عربی (رد سایر گزینه‌ها) / «ملتعاتهن» ملتعاتشان (رد گزینه ۱)

(ترجمه، صفحه ۱۸)

۵۲- گزینه «۴»

(آلمهران عبدالهی)

«قد یُختل» - «عن» گاهی دنبال - می‌گردد (رد سایر گزینه‌ها) / «قلوات بعدة» بیابان‌هایی دور (رد سایر گزینه‌ها) / «یُنتعل» رفته - تا روستا را احیا کند (رد گزینه ۱)

(ترجمه، صفحه ۱۹)

۵۳- گزینه «۴»

(معبودخا قانداغینی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱» «عینی» چشم

گزینه «۲» «بصر» می‌شود / «بعد أن یهجره» (در این‌جا: پس از این‌که از او جدا شوند)

گزینه «۳» «متل» پیرس

(ترجمه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۴- گزینه «۲»

(معمودخا سوری)

«شکوت» - گلایه کنی / «الوکنات» لانه‌ها

(ترجمه، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۵۵- گزینه «۱»

(کتاب، جامع)

«چرا» لَمْ، لماذا (رد گزینه ۳) / «عارفان» ... می‌گردند - یبحث العرفاء (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در تاریکی‌ها» فی الظلمات (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «چشمه زندگی» عین الحیاة (رد گزینه ۲)

(تعریب، صفحه ۱۹)

۵۶- گزینه «۳»

(آزمین ساعدپناه)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «آرام باش و دشتام‌گوی خود را برای رضای خداوند، خوار رها کن.»

مفهوم عبارت صورت سؤال و بیت گزینه «۳» هر دو به عدم مقابله به مثل در مقابل فرد دشتام‌گو اشاره دارند.

(مفهوم، صفحه ۱۰)

۵۷- گزینه «۲»

(مهران سعیدنیا)

ترجمه عبارت: «استخوان پوسیده (زلفات) انسانی قدیمی را در پایان نزد صخره بزرگی دیدم.»

(واژگان، برگرفته از امتحانات همدان، صفحه ۱۹)

۵۸- گزینه «۲»

(افشین گرمیان‌فرد)

ترجمه عبارت: «گونه: صرفاً عضوی از جسم برخی از چندهای انسانی است.» (نادرت است)

(واژگان، برگرفته از تمرین اول، صفحه ۱۰)

۵۹- گزینه «۴»

(آزمین ساعدپناه)

«المؤمنین» معرب است نه مبنی!

(تعلیل مدرخی و عقل اعرابی، صفحه ۱۳)

۶۰- گزینه «۲»

(آزمین ساعدپناه)

در این گزینه «المسجد» اسم مکان است نه «الحرام»!

(قواعد، برگرفته از تمرین چهارم، صفحه ۱۱)

تاریخ (۲)

۶۱- گزینه ۱

(پوار پللیان)

شبه جزیره عربستان با آب و هوایی گرم و خشک، در جنوب و جنوب غربی فلات ایران قرار دارد.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۰)

۶۲- گزینه ۲

(موری گاردان)

تشریح عبارت های نادرست:

ب) تجارت با سرزمین های مجاور عربستان از اهمیت فراوانی برخوردار بود.
د) برجسته ترین دستاورد فرهنگی مردم عرب در دوران جاهلیت، شعر و شاعری بود.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۲)

۶۳- گزینه ۲

(مهمیری یعقوبی)

هم زمان با ظهور اسلام، بیشتر ساکنان شبه جزیره عربستان، به ویژه اهالی شهر مکه، بت پرست بودند. آنان بت های سنگی و چوبی متعددی را می پرستیدند و قربانی ها و نذرهای فراوانی را به آنها تقدیم می کردند.

(اسلام در مکه، صفحه ۲۳)

۶۴- گزینه ۲

(موری گاردان)

پیامبر اکرم (ص) در چهل سالگی در غار حرا به پیامبری برگزیده شد. پس نزول نخستین آیات قرآن (سوره علق) رسالت ایشان آغاز شد. دعوت خاص و محدود: در آغاز پیامبر مأمور شد دعوت خویش را تنها در جمع نزدیک ترین خویشان و افراد مورد اعتماد مطرح کند: نه به طور عمومی. در این دوره افرادی چون حضرت خدیجه (س)، حضرت علی (ع) و ابوبکر و زیدین حارثه، از نخستین ایمان آورندگان بودند.

(اسلام در مکه، صفحه های ۲۵ و ۲۶)

۶۵- گزینه ۱

(یاسین ساعری)

تشریح عبارت های نادرست:

ب) گرچه در ظاهر چنین به نظر می رسید که احساسات دینی و اعتقاد راسخ سران مشرک به بت ها، علت اصلی مخالفت و دشمنی آنان با اسلام بوده است؛ اما با بررسی دقیق تر شواهد و مدارک، متوجه می شویم که علل و عوامل مهم تر دیگری در این موضوع دخالت داشته است. برخی آیات قرآن بیانگر آن است که مشرکان مکه از آن بیم داشتند که در صورت پیروزی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین های دور و نزدیک کسب می کردند، محروم بمانند.

ج) بنی هاشم برای کاهش آثار مخرب معاهده تحریم اجتماعی و اقتصادی، به شعب ابی طالب در اطراف مکه پناه بردند و حدود سه سال در آنجا ماندند.

(اسلام در مکه، صفحه های ۲۷ و ۲۸)

۶۶- گزینه ۳

(مهمیری یعقوبی)

با تشدید آزار و جسارت مشرکان، گسترش دعوت اسلامی در مکه به مواضع اساسی رویه رو شد: در چنین شرایطی بود که اندیشه هجرت از مکه به ذهن پیامبر و مسلمانان راه یافت. از این رو، رسول خدا در جستجوی یافتن مردمانی که آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشند، راهی شهر طائف شد.

(اسلام در مکه، برگرفته از سؤال ۱۶۱ کتاب جامع، صفحه ۲۹)

۶۷- گزینه ۲

(کتاب آبی)

تشریح عبارت های نادرست:

الف) ساکنان شهر یثرب در دوران جاهلیت، شامل دو گروه یهود و عرب بودند.
ب) یثربیان برخلاف مکیان، روابط تجاری و سیاسی گسترده ای با قبایل و ساکنان دیگر شهرها و مناطق عربستان و کشورهای همسایه نداشتند.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه های ۳۰ و ۳۱)

۶۸- گزینه ۴

(یاسین ساعری)

- مهم ترین اقدام پیامبر برای تأسیس نظام اجتماعی و سیاسی منسجم در چارچوب دین اسلام: پیمان نامه عمومی مدینه
- بیعت کردن ۱۲ مرد یثربی در هنگام انجام مراسم حج: پیمان عقبه اول
- مهاجران بی بضاعتی که در کنار مسجد مدینه اقامت گزیدند: اهل صفه
- به وجود آمدن پایگاه امن و مطمئن برای مسلمانان در یثرب در نتیجه آن: پیمان عقبه دوم

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه،

برگرفته از سؤال ۳ امتحان نهایی ۱۴۰۳، صفحه های ۳۲ و ۳۵)

۶۹- گزینه ۲

(پوار پللیان)

سردسته منافقان، عبدالله بن ابی بود که در جنگ های احد و تبوک به همراه یارانش از سپاه اسلام جدا شد و در جنگ شرکت نکرد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: بزرگترین و سرسخت ترین دشمنان دعوت اسلامی، مشرکان بودند.
گزینه ۲: مشرکان در جنگ احد به موفقیتی نسبی دست یافتند؛ اما در جنگ خندق یا احزاب با وجود اینکه تمام نیرو و امکانات عادی و معنوی خود را بسیج کرده بودند، ناکام ماندند. پس، نتیجه این دو جنگ یکسان نبود.

گزینه ۴: عبدالله بن ابی، سردسته منافقان پس از پیروزی مسلمانان در جنگ بدر اظهار مسلمانی کرد.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه های ۳۲ و ۳۸)

۷۰- گزینه ۱

(مهمیری یعقوبی)

رسول خدا (ص) در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، برای مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کند و اسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد؛ اما به دلیل مخالفت برخی از صحابه، این دستور پیامبر در زمان حیات آن حضرت اجرا نشد.

(امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه،

برگرفته از سؤال امتحانی مدارس، صفحه های ۳۹ و ۴۰)

جغرافیا (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(معمدهی یعقوبی)

منطقه «A-B» یک ناحیه قطبی و منطقه «X-Y» ناحیه استوایی است. مقدار انرژی گرمایی دریافتی توسط هر واحد سطح در مدار ۶۰ درجه (ناحیه قطبی)، تقریباً نصف منطقه استوایی است که در گزینه «۴» برعکس ذکر شده است.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۳)

۷۲- گزینه «۲»

(معمدهی یعقوبی)

تشریح عبارت‌ها:

الف) هوا همیشه از جایی که فشار بیشتری وجود دارد، به سمت جایی که فشار کمتری دارد جریان می‌یابد و به این ترتیب، باد به وجود می‌آید.
ب) فشار هوا به وسیله فشارسنج اندازه‌گیری می‌شود و واحد اندازه‌گیری آن هکتوپاسکال است.

ج) بر روی منطقه گرم یک مرکز کم‌فشار ایجاد می‌شود و بر روی منطقه سرد یک مرکز پرفشار پدید می‌آید.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۴)

۷۳- گزینه «۳»

(معمدهی یعقوبی)

جبهه‌ها مرز بین دو توده هوای مجاورند و آنها را از هم جدا می‌کنند. وقتی در یک ناحیه، دو توده هوای متفاوت در مجاورت یکدیگر قرار بگیرند و به هم برخورد کنند، یک منطقه گذار یا تغییر از نظر دما و فشار در مرزهای آنها پدید می‌آید.

برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، موجب ناپایداری هوا و در صورت دارا بودن رطوبت، موجب بارندگی می‌شود. (ایمن شرط ذکر نشده است و چنین برداشت می‌شود که همیشه برخورد توده‌های هوا با یکدیگر، بارندگی را در پی خواهد داشت.)

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۵)

۷۴- گزینه «۴»

(مبیه مصی)

در منطقه جنب حاره (اطراف مدار رأس السرطان و رأس الجدی تا مرز منطقه معتدله شمالی و جنوبی) هوا سرد و سنگین می‌شود «الف» فرومی‌نشیند «ب» و مراکز فشار زیاد جنب استوایی را به وجود می‌آورد «ج».

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۶)

۷۵- گزینه «۳»

(پوار فلیپیان)

تشریح عبارت‌ها:

الف) بارندگی کوهستانی (ناهمواری): نواحی مرتفع و کوهستان‌ها با توجه به شکل و جهتی که دارند، مانع آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به طور افقی حرکت کند. در نتیجه توده هوا در امتداد دامنه کوه (به صورت عمودی) به طرف قله بالا می‌رود.

ب) بارندگی جبهه‌ای (سیکلونی): بیشتر در محل جبهه‌های هوا به وجود می‌آید: جایی که توده‌های هوا با یکدیگر برخورد می‌کنند.

ج) بارندگی همرفتی: توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود که بارش‌های بهاری بیشتر از این نوع هستند.

(نوامی آب و هوایی، برگرفته از سؤال ۹ امتحان نوایی ۱۴۰۳، صفحه ۲۷)

۷۶- گزینه «۱»

(مهدی کاروان)

C: معتدل

E: بسیار سرد (قطبی) و نامناسب برای رویش گیاه

B: خشک و نامناسب برای رویش گیاه

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۲۸)

۷۷- گزینه «۱»

(معمدهی یعقوبی)

بیابان‌ها از نظر دما به دو گروه تقسیم می‌شوند:

۱) بیابان‌های گرم: بیابان استرالیا، بیابان تار، بیابان نامیب، بیابان آتاکاما

۲) بیابان‌های سرد: بیابان گبی، بیابان ترکستان، بیابان تکه ماکان، بیابان پاتاگونی

نکات مهم درسی:

به نقشه پراکندگی بیابان‌های مهم جهان، توجه شود.

(نوامی آب و هوایی، صفحه‌های ۳۲ و ۳۳)

۷۸- گزینه «۲»

(مهدی کاروان)

بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند.

بارندگی سالانه بیابان‌ها کمتر از ۵۰ میلی‌متر است.

(نوامی آب و هوایی، برگرفته از سؤال ۱ امتحان نوایی ۱۴۰۳، صفحه ۳۳)

۷۹- گزینه «۳»

(یاسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

در منطقه جنب حاره‌ای، توده‌های هوا در حوالی مدارهای رأس السرطان و رأس الجدی فرو می‌نشینند و منطقه پرفشار را به وجود می‌آورند (نادرستی عبارت «ج»). در نتیجه، کمربند بیابانی کره زمین در اطراف این دو مدار در سه قاره گسترده شده است. (نادرستی عبارت «الف».)

(نوامی آب و هوایی، برگرفته از سؤالات امتحانی مدرسه، صفحه ۳۴)

۸۰- گزینه «۲»

(یاسین ساعدی)

دوری از منابع رطوبت:

برخی نواحی به علت دوری از دریاها و منابع رطوبتی و یا شکل و جهت ناهمواری‌ها و قرار گرفتن در پشت کوه‌ها که از رسیدن توده هوای مرطوب به آنها جلوگیری می‌کنند، با خشکی هوا مواجه می‌شوند: مانند بیابان گبی یا تکه ماکان.

گزینه «۲» مربوط به عامل استقرار مرکز پرفشار است و برای بیابان‌های آتاکاما در آمریکای جنوبی و نامیب در آفریقا صادق است.

(نوامی آب و هوایی، صفحه ۳۴)

فلسفه

۸۱- گزینه ۲»

(موسی سپاهی)

آموختن منطق دارای فوایدی است که یکی از آنها توانایی تشخیص مغالطه‌ها و خارج کردن آنها از باورها است. فلسفه از این توانایی منطق کمک می‌گیرد تا اندیشه‌های فلسفی درست از تفکرات غلط تشخیص داده شود. فیلسوفان می‌کوشند تا با کاستن از مغالطه‌ها، فهم درستی از حقایق ارائه دهند.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۲- گزینه ۴»

(موسی سپاهی)

متفکران و اندیشمندان، عادات و افکار بدون پشتوانه عقلی و منطقی را که توسط مردم پذیرفته شده‌اند، نقد و بررسی عمیق کرده و سعی در روشن کردن اذهان مردم دارند، اما مردم در ابتدا نسبت به سخنان متفکران مقاومت نشان می‌دهند و سپس با گذشت زمان و تلاش متفکران حقیقت به تدریج آشکار می‌شود. پس موضوع «مقاومت در برابر حقیقت» در «رهایی از عادات غیرمنطقی» صورت می‌گیرد و در دستیابی به این فایده، نقش متفکران، پررنگ‌تر است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۴)

۸۳- گزینه ۲»

(معمد قاسمی)

تشریح گزینه نادرست:

اندیشیدن فیلسوفانه، تفکر کردن و رسیدن به درک عمیقی از همین باورهای مربوط به زندگی است؛ نه الزاماً مسائل اساسی مربوط به وجود و هستی.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۸۴- گزینه ۱»

(معمد قاسمی)

آزاداندیشی به معنای رسیدن به حقیقت و باورهای درست نیست؛ یعنی ممکن است حتی ما آزاداندیش باشیم و خودمان بدون تعصب و عداوت باورهای را با دلیل بپذیریم اما چون به هر جهت ممکن است دلائلمان نادرست باشد، به باور درستی نرسیم. پس آزاداندیشی با رسیدن به حقیقت متفاوت است.

(فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱)

۸۵- گزینه ۱»

(تازنین قاطعه هایدلومفازاره)

غار، نمادی از ناآگاهی، جهل، تعصبات و عادات فاسد است که گرفتار آنها می‌شویم و نمی‌توانیم حقیقت را ببینیم. همچنین، غار می‌تواند نمادی از جهان غیرحقیقی (مانند عالم طبیعت) باشد که ظواهر و سایه‌های چیزها (نه حقیقت چیزها)، در آن قابل مشاهده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «شخص تنومند، نمادی از عقل و تفکر فلسفی است که باعث می‌شود فرد از زندان تعصبات و عادات، رهایی یافته و به حقیقت دست یابد.

گزینه ۳: زندانیان به بند کشیده شده، تنها نماینده انسان‌های گرفتار در تعصبات هستند؛ زیرا انسان‌ها تنها موجودات دارای آگاهی هستند، پس تنها همان‌ها می‌توانند در بند تعصب و ناآگاهی، گرفتار بیایند.

گزینه ۴: «نور بیرون غار، [خورشید] عامل شناخت حقیقی اشیا است.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۸۶- گزینه ۳»

(تأثیرات فاطمه عابدی و مسافران)

وقتی زندانیان در بند، به شناختی که شخص بیرون رفته از زندان به دست آورده، می‌خندند و آن را اشتباه تلقی می‌کنند، یعنی اینکه آن شناخت و آگاهی‌ها به نظرشان ناپذیرفتنی است و در چارچوب و محدوده پذیرش و بینش آنان قرار ندارد. به همین خاطر می‌گویند او از غار بیرون رفت و بسا خراب شدن و از دست دادن بینایی‌اش برگشت.

(فلسفه و زندگی، براساس «پرسی» صفحه ۲۶ کتاب درسی، صفحه ۲۵)

۸۷- گزینه ۴»

(پاسین ساعری)

تشریح موارد دیگر:

الف) دگرگونی، قانون زندگی و قانون کائنات است. (اندیشه هراکلیتوس)

د) پیش‌بینی کرد که در سال ۵۸۵ پیش از میلاد، خورشید گرفتگی رخ می‌دهد. (عمل تالس)

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۸۸- گزینه ۱»

(پاسین ساعری)

تشریح موارد نادرست:

- براساس نظر هراکلیتوس، وجود اعداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

- ارسطو درباره فیثاغورس و پیروان او می‌گوید که نخستین کسانی بوده‌اند که خود را وقف ریاضیات کرده و باعث پیشرفت آن شده‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، براساس سؤال ۱۸۲ کتاب پرگزار فلسفه، صفحه‌های ۳۹، ۳۱ و ۳۲)

۸۹- گزینه ۲»

(آنگور، سراسری تیر ۱۴۰۳ با کمی تغییر گزینه ۴ تغییر یافته)

بی‌تردید هرچا تمدنی شکل گرفته، کسانی هم بوده‌اند که درباره اساسی‌ترین مسئله‌های هستی و زندگی بشر می‌اندیشیده و سخن می‌گفته‌اند، گرچه آثار مکتوبی از آنان به ما نرسیده باشد و ما اطلاعی از آن اندیشه‌ها و سخن‌ها نداشته باشیم. برخی از تمدن‌ها آن قدر قدیمی‌اند که در اثر گذر زمان و آمودش حوادث، آثار تمدنی آن‌ها از بین رفته است.

همین قدر می‌دانیم که تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند و دستاوردهای آن‌ها به تمدن‌های جدیدتر منتقل شده است. با توجه به این دلایل، اطلاعات امروز ما به هیچ وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد. ما فقط می‌توانیم گزارشی اجمالی از دورترین اندیشه‌های فلسفی ارائه کنیم.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۲۹ و ۳۱)

۹۰- گزینه ۴»

(پاسین ساعری)

در آغاز شکل‌گیری فلسفه، آنچه بیش از هر چیز، ذهن اندیشمندان را به خود مشغول می‌کرد، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان طبیعت رخ می‌داد.

(آغاز تاریخی فلسفه، براساس سؤال ۲ بخش ج) امتحان نهایی، مرداد ۱۴۰۳، صفحه ۳۰)

دفترچه پاسخ

عمومی یازدهم انسانی

۳۰ آبان ۱۴۰۴

مراحله

فارسی (۷)	سعید جعفری، محسن فدایی، حمیدرضا کرمی، الهام محمدی، آرش مرتضایی فر
دین و زندگی (۷)	محسن بیاتی، فردین سماقی، محمد مهدی مانده علی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی (۷)	رحمت الله استیری، فاطمه حاجیلو صفازاده، آرمین رحمانی، بیتا قریان پور

گزینه‌ها و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۷)	آرش مرتضایی فر	محسن اصغری	—	انناز معتمدی، محسن جمشیدی، مهدی یعقوبیان
دین و زندگی (۷)	محمد مهدی مانده علی	امیرمهدی افشار یاسین ساعدی	محمد قرحان فخاریان	محمد صدرا پنجه پور، یحیی یلوچی، مصطفی وگالتی
دین و زندگی اقلیت	دیورا جاثانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی (۷)	بیتا قریان پور	طاها اصغریان، محدثه مرآتی	—	زهرا قلاچی، علیرضا رمضان زاده، سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه، قریبا رئوفی
صفحه آرا	سحر ابروآتی
ناظر چاپ	سوران تعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۴»

«تغریط»: کوتاهی کردن در کاری

(آرشن هراتضایی قر)

(واژه، ترکیبی)

۱۰۲- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غلط ← غلت

گزینه «۲»: ذره‌پوش ← زره‌پوش

گزینه «۴»: خورد ← خرد

(سعید یغموری)

(اعلاء، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فتحعلی شاه

گزینه «۲»: میرزا عیسی

گزینه «۴»: حاج آقا کرامت

(مفیدرضا کریمی)

(دستور، صنفه ۶۳)

۱۰۴- گزینه «۴»

ترکیب اضافی: پهلوی کشور

(مفسن خدایی - شیراز)

ترکیب‌های وصفی: یک قرن، اختلاقات داخلی، جنگ‌های داخلی،

این کشور

(دستور، صنفه ۳۸)

۱۰۵- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر:

(آرشن هراتضایی قر)

گزینه «۱»: گرد زعفران‌رنگ: استعاره از اشعه خورشید / زعفران‌رنگ

تشبیه (رنگی مثل رنگ زعفران)

گزینه «۲»: دامن شام: اضافه استعاری / خواب شفق: اضافه تشبیهی

گزینه «۳»: روی روز و دامن شب: اضافه استعاری

گزینه «۴»: دریای خون: استعاره از حالت سرخی غروب / آفتاب

خوشتن: تشبیه

(آرایه، صنفه‌های ۲۸ و ۳۰)

۱۰۶- گزینه «۱»

تشبیه در سایر عبارات:

(الف) لاک سیاست

(ب) کوره تحولات

(د) پیله خوش‌گذرانی‌ها

(آرشن هراتضایی قر)

(مفیدرضا کریمی)

(آرایه، صنفه‌های ۳۸ و ۴۴)

۱۰۷- گزینه «۴»

قالب اشعار، «چهارپاره» یا «دو بیت پیوسته» است.

(سعید یغموری)

(دستور، صنفه‌های ۲۸ و ۳۶)

۱۰۸- گزینه «۴»

(مفیدرضا کریمی)

در گزینه‌های «۱» تا «۳»، «سرو» نماد «آزادگی» است اما در

گزینه «۴»، نماد بلتدقامتی است.

(مفهوم، صنفه ۳۳)

۱۰۹- گزینه «۴»

(معسن قدرایی - شیراز)

عبارت مذکور در توصیف ست‌گرایی است که افکار پوسیده و کپته دارند و با افکار نو و مدرنیته مخالفت می‌کنند.

(مفهوم، صفحه ۶۲)

۱۱۰- گزینه «۴»

(الیا مسمری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم: استقامت و پایداری

گزینه «۲»: فرصت بده تا غزل بعد: درخواست فرصتی کوتاه

گزینه «۳»: در غیرت ما نیست: حمیت و مردانگی

(مفهوم، صفحه ۶۸)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۴»

(مرتضی معسن کبیر)

پویایی و روزآمد بودن دین اسلام: دینی می‌تواند برای همیشه ماندگار بماند که بتواند به همه سؤال‌ها و نیازهای انسان‌ها در همه مکان‌ها و زمان‌ها پاسخ دهد. دین اسلام ویژگی‌هایی دارد که می‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای بشر در دوره‌های مختلف باشد.

(درس ۳، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۱۲- گزینه «۲»

(مرتضی معسن کبیر)

در عصر نزول قرآن با این‌که مردم حجاز سطح فرهنگی پایینی داشتند، آمادگی فکری و فرهنگی جوامع مختلف به میراثی بود که می‌توانست کامل‌ترین برنامه زندگی را دریافت کنند و به کمک آن، پاسخ نیازهای فردی و اجتماعی خود به دست آورد. به همین جهت می‌بایست با ورود اسلام به سرزمین‌های دیگری مانند ایران، عراق، مصر و شام نهضت علمی و فرهنگی بزرگی آغاز شد و دانشمندان و عالمان فراوانی ظهور کردند.

(درس ۳، صفحه ۲۹)

۱۱۳- گزینه «۱»

(مرتضی معسن کبیر)

خداوند در قرآن کریم، پیامبر اکرم (ص) را «خاتم‌التبیین» معرفی می‌کند «ولکن رسول الله و خاتم النبیین: بلکه [او] فرستاده خدا و پایان‌بخش پیامبران است.» پیامبر اکرم (ص) نیز در اجتماعات مختلف، خود را به عنوان آخرین پیامبر الهی معرفی می‌کرد تا پس از ایشان کسی ادعای پیامبری نکند، یا اگر ادعا کرد، مردم قریب او را نخورند و بدانند که او پیامبر واقعی نیست.

(درس ۳، صفحه ۶۸)

۱۱۴- گزینه «۳»

(قرین سدفی)

اگر کسی به آخرین پیامبر الهی ایمان بیاورد، در واقع به تمام پیامبران سابق نیز ایمان آورده است.

(درس ۳، صفحه ۳۳)

۱۱۵- گزینه ۳»

(فرهین سمانی)

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر آن است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.

(درس ۳، صفحه ۳۳۳)

۱۱۶- گزینه ۱»

(مکسن بیانی)

شاعر در این بیت به اُتی‌بودن پیامبر (ص) اشاره می‌کند که با آیه «و ما کنت تلو من قبله من کتاب و لا تخطه یمنک اذا لارتاب المطلون» و پیش از آن، هیچ نوشته‌ای را نمی‌خواندی و یا دست خود، آن را نمی‌نوشتی که در آن صورت، کجروان به شک می‌افتادند» ارتباط مفهومی دارد.

(درس ۴، صفحه‌های ۴۰ و ۴۱)

۱۱۷- گزینه ۳»

(مکسن بیانی)

حضرت عیسی (ع) نیز در زمانی مبعوث شد که برخی شاخه‌های علم، مانند پزشکی پیشرفت زیادی کرده بود. معجزه حضرت عیسی (ع) نیز بیشتر در همین راستا قرار گرفت. قرآن کریم از زبان حضرت عیسی می‌فرماید:

«... و اُبری الاکمه و الابرص و اُهی المونی باذن الله و کور مادرزاد را و برص‌گرفته را شفا می‌دهم و به فرمان خدا مردگان را زنده می‌کنم.»

(درس ۴، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

۱۱۸- گزینه ۴»

(مکسن بیانی)

معجزه آخرین پیامبر الهی که دیتش برای مردم تمامی دوران‌ها تا روز قیامت خواهد بود، باید به گونه‌ای باشد که هم مردم زمان خودش و هم آیندگان معجزه بودن آن را تأیید کنند.

(درس ۴، صفحه ۴۲)

۱۱۹- گزینه ۱»

(بیتم عاشق)

قرآن کریم از نظر محتوا و مطالب آن ویژگی‌هایی دارد که نشان می‌دهد از قلم هیچ اندیشمندی تراوش نکرده است، چه رسد به شخصی که قبل از آن، چیزی ننوشت و آموزشی ندیده است. این جنبه از اعجاز برای کسانی که زبان قرآن را نمی‌دانند و فقط از ترجمه‌ها استفاده می‌کنند نیز قابل فهم و ادراک است.

(درس ۴، صفحه ۴۵)

۱۲۰- گزینه ۱»

(بیتم عاشق)

امام باقر (ع) می‌فرماید: «خداوند آنچه را که امت تا روز قیامت به آن احتیاج دارد، در کتابش [قرآن] آورده است.» که این حدیث به جامعیت و همه‌جانبه بودن از جنبه‌های اعجاز محتوایی قرآن کریم اشاره دارد.

(درس ۴، صفحه ۴۶)

۱۲۱- گزینه «۱»

(مرتضی مسنی کبیر)

از بیت «وز ایشان سید ما گشته سالار / هم او اول هم او آخر در این کار» مفهوم خاتمیت پیامبر اکرم (ص) برداشت می‌گردد.

(درس ۳، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۳۱)

۱۲۲- گزینه «۳»

(مرتضی مسنی کبیر)

یکی از عوامل ختم نبوت، پویایی و روزآمد بودن دین اسلام است که یکی از ویژگی‌های آن «وجود قوانین تنظیم‌کننده» می‌باشد. در اسلام دسته‌ای از قواعد و قوانین وجود دارد که به مقررات اسلامی خاصیت انطباق و تحرک داده است و بر همه احکام و مقررات اسلامی تسلط دارند و مانند بازرسان عالی، احکام و مقررات را تحت نظر قرار می‌دهند و کنترل می‌کنند. به طور مثال پیامبر (ص) فرموده است: «لا ضرر و

لا ضرار فی الاسلام: اسلام با ضرر دیدن و ضرر رساندن مخالف است.»

(درس ۳، برگرفته از سؤال ۲۶ امتحان نهایی قرارداد ۱۴۰۴ انسانی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۱)

۱۲۳- گزینه «۲»

(محمدرضا مهدی مازنده‌علی)

آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی: پایین بودن سطح درک انسان‌ها و عدم توانایی آنان در گرفتن برنامه کامل زندگی از عوامل تجدید نبوت بود.

(درس ۳، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۲۹)

۱۲۴- گزینه «۳»

(قرین سماقی)

با توجه به مفاد آیه «و من ینتج غیر الاسلام دیناً قلن یقبل منه و هو فی الآخرة من الهاسرین: هرکس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.» پیروی از سایر ادیان و آیین‌ها با وجود اسلام، پذیرفتنی نیست.

(درس ۳، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۳۳)

۱۲۵- گزینه «۲»

(محمدرضا مهدی مازنده‌علی)

قرآن کریم این کارهای خارق‌العاده را «آیت» یعنی نشانه و علامت نبوت می‌خواند و اندیشمندان اسلامی آن را «معجزه» می‌نامند؛ زیرا عجز و ناتوانی سایر افراد در این امور آشکار می‌شود.

(درس ۴، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۴۱)

۱۲۶- گزینه «۱»

(مسمن بیانی)

اعجاز لفظی: خداوند قرآن کریم را با همین حروف و کلماتی که در دسترس بشر است، نازل کرده است تا به بهترین وجه معنای مورد نظر را برساند و دل‌های آماده را به سوی حق جذب کند. همین زیبایی لفظی سبب نفوذ خارق‌العاده این کتاب آسمانی در افکار و قلوب در طول تاریخ شده است و بسیاری از مردم به خصوص ادیبان و اندیشمندان تحت تأثیر آن مسلمان شده‌اند.

(درس ۴، برگرفته از سؤال ۱۹ امتحان نهایی قرارداد ۱۴۰۴ انسانی، صفحه ۴۴)

۱۲۷- گزینه ۲»

(متن بیان)

خداوند برای اثبات نهایت عجز و ناتوانی آنان پیشتهاد آوردن حتی یک سوره مانند سوره‌های قرآن را هم به آن‌ها داده است:

«ام یقولون اقراء قل فأتوا بسورة مثله: آیا می‌گویید: او به دروغ آن [قرآن] را به خدا نسبت داده است؟ بگو: اگر می‌توانید یک سوره همانند آن را بیاورید.»

(درس ۴، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۴۲)

۱۲۸- گزینه ۴»

(متن هشتم)

آیه «وَالسَّمَاءُ بَنَاتٌ بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ» و آسمان را با قدرت خود برافراشتیم و همواره آن را وسعت می‌بخشیم.» به انبساط جهان از جبهه ذکر نکات علمی بی‌سابقه اشاره دارد.

قرآن کریم در آیات خود به حرکت زمین اشاره می‌کند که از آن جمله تشبیه زمین به ذلول است. ذلول به شتری گفته می‌شود که به گونه‌ای حرکت می‌کند که سوار خود را نمی‌آزارد. تشبیه زمین به «ذلول» به خوبی به حرکت هموار و همراه با آرامش زمین اشاره دارد.

(درس ۴، برگرفته از سوال ۳ امتحان نهایی قرداد ۱۴۰۳، صفحه ۴۷)

۱۲۹- گزینه ۲»

(متن هشتم)

- قرآن کریم به برخی نکات علمی اشاره می‌کند که در تمام دنیای آن روز بی‌سابقه بود و بعدها به مرور زمان توسط دانشمندان کشف گردید، اشاره به این قبیل نکات علمی گویای آن است که قرآن کریم بسیار فراتر از علم آن روز جامعه، سخن گفته است.

- جامعیت و همه‌جانبه بودن: با وجود این که قرآن کریم چهارده قرن پیش نازل شده، اما در مورد همه مسائل مهم و حیاتی که انسان در هدایت به سوی کمال بدان نیاز دارد، سخن گفته و چیزی را فروگذار نکرده است.

- قرآن کریم نه تنها از فرهنگ جاهلی تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت که این موضوع مربوط به تأثیرنپذیری از عقاید دوران جاهلیت است.

(درس ۴، برگرفته از امتحانات مدارس، صفحه ۴۶)

۱۳۰- گزینه ۲»

(متن هشتم)

آیه «فَأَنبَأَ يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا» به انسجام درونی در عین نزول تدریجی قرآن کریم اشاره دارد.

(درس ۴، تدریس در قرآن، صفحه‌های ۴۵ و ۴۷)

زبان انگلیسی (۲)

۱۳۱- گزینه ۳»

(قاعده فایلیو صفا: زارد)

ترجمه جمله: «معلم من سخت‌کوش است چرا که او همیشه درس‌ها را با دقت آماده می‌کند و تکالیفمان را به‌موقع بررسی می‌کند.»

نکته مهم درسی: دقت کنید فعل به کار رفته بعد از جای خالی یک فعل مفرد است در نتیجه نیاز به فاعل مفرد داریم (رد گزینه‌های «۱» و «۲»). ضمناً با توجه به این که در ادامه جمله از "our homework" (تکالیف ما) استفاده شده است، قطعاً نمی‌توانیم از "its" که نشان‌دهنده مالکیت برای اشیا یا حیوانات است، استفاده کنیم. (رد گزینه «۴»)

(گراهر)

۱۳۲- گزینه «۲»

(قطعه فایلو سفارزه)

ترجمه جمله: «آن پرنده آواز نمی‌خواند اما هرروز صبح به زیبایی در آسمان پرواز می‌کند.»

نکته مهم درسی: برای اشاره به حیوانات از ضمیر "it" استفاده می‌کنیم. ضمناً دقت کنید که چون اشاره به یک پرنده داریم از فعل مفرد استفاده می‌کنیم نه فعل جمع (رد سایر گزینه‌ها).

(گراهر)

۱۳۳- گزینه «۱»

(رمضت‌اله استپری)

ترجمه جمله: «او سرانجام یک بلیت قطار به [مقصد] پاریس خرید، به امید این که این سفر، سلامتی‌اش را بهبود بخشد.»

(۱) بلیت

(۲) واژه‌نامه، فرهنگ لغت

(۳) تکیه (در تلفظ)

(۴) مکالمه

(واژگان)

۱۳۴- گزینه «۲»

(بیتا قربان‌پور)

ترجمه جمله: «بازید از موزه هزینه زیادی نداشت، بنابراین تصمیم گرفتیم بعدازظهر را آنجا بگذرانیم.»

(۱) خرید کردن

(۲) هزینه داشتن

(۳) تلفظ کردن

(۴) افتادن

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۳»

(بیتا قربان‌پور)

ترجمه جمله: «دانش‌آموزان فردا پروژه گروهی‌شان را آغاز خواهند کرد و تلاش خواهند کرد همه کارها را قبل از امتحان نهایی تمام کنند.»

(۱) خوابیدن

(۲) آواز خواندن

(۳) آغاز کردن

(۴) خندیدن

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۴»

(بیتا قربان‌پور)

ترجمه جمله: «او نتوانست شغل مناسبی در آن حوالی پیدا کند، بنابراین تصمیم گرفت در شهر دیگری دنبال آن بگردد.»

(۱) قوی

(۲) مهربان

(۳) سریع

(۴) مناسب

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

زبان چیزی فراتر از یک راه ارتباطی است. زبان حامل تاریخ، فرهنگ و سنتها از نسلی به نسل دیگر است. با این حال، امروزه بسیاری از زبانهای دنیا در حال محو شدن هستند. این زبانهای در معرض خطر نابودی نامیده می‌شوند. وقتی آخرین گویشور یک زبان از دنیا می‌رود، آن زبان برای همیشه از دست می‌رود. این خطرناک است؛ زیرا مردم آهنگها، داستانها و نیز طرز فکریایی را که فقط در آن زبان وجود دارند از دست می‌دهند.

زبانهای در معرض خطر نابودی اغلب توسط گروههای کوچکی از افراد که دور از شهرهای بزرگ زندگی می‌کنند، صحبت می‌شوند. کودکان این جوامع معمولاً به مدرسی می‌روند که فقط زبان ملی در آن تدریس می‌شود. در نتیجه، آنها دیگر به زبان مادری خود صحبت نمی‌کنند. با گذشت زمان، تعداد کمتری از افراد می‌توانند از این زبان استفاده کنند و زبان شروع به ناپدید شدن می‌کند. فناوری مدرن، سفر و جهانی شدن نیز باعث شده‌اند زبانهای بزرگتر قدرتمندتر شوند، درحالی‌که زبانهای کوچکتر برای بقا در تلاش هستند.

با این حال، مردم شروع به تلاش برای نجات این زبانها کرده‌اند. زبان‌شناسان، که دانشمندان هستند که زبان را مطالعه می‌کنند، صدای گویشوران بومی را در حال داستان‌گویی، آواز خواندن یا صحبت در مورد زندگی روزمره ضبط می‌کنند. این ضبطها به ایجاد فرهنگ لغت و کتابهای درسی کمک می‌کنند تا نسلهای جوان بتوانند دوباره زبان را یاد بگیرند. رایانه‌ها و تلفنهای هوشمند نیز نقش دارند؛ برنامه‌ها، وبسایتها و حتی بازیهای ویدیویی

اکنون طراحی می‌شوند تا این زبانها دوباره مورد استفاده قرار بگیرند.

۱۳۷- گزینه ۳»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «متن عمدتاً چه چیزی را مورد بحث قرار می‌دهد؟»
«چرا زبانهای در معرض خطر انقراض در حال نابودی هستند و چگونه می‌توان آنها را نجات داد.»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه ۲»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «کلمه "struggle" که در پاراگراف ۲» زیر آن خط کشیده شده از نظر معنایی به ... نزدیکترین است.»
«try» (تلاش کردن)

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه ۴»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «نویسنده به همه موارد زیر به عنوان دلایل مرگ زبانها اشاره کرده است، به جز ...»

«والدینی که کودکان را از صحبت کردن به زبان مادریشان منع کنند.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه ۱»

(آزمین زمانی)

ترجمه جمله: «کدام یک از جملات زیر بر اساس پاراگراف ۳» صحیح می‌باشد؟»

«زبان‌شناسان صدای گویشوران محلی را برای کمک به ساختن محتوای آموزشی ضبط می‌کنند.»

(درک مطلب)